

Î N C H E I E R E

03 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

examinând conflictul negativ de competență apărut între Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani,

în acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primăria municipiului Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea Profesioniștilor Speranța-Надежда privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1193 din 24 august 2023 și a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1349 din 28 septembrie 2023,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2023, Primăria municipiului Bălți a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani acțiunea în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale (în continuare CEC), terț Mișcarea Profesioniștilor Speranța-Надежда, solicitând: anularea hotărârii CEC nr. 1193 din 24 august 2023 „cu privire la sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023”; anularea hotărârii CEC nr. 1349 din 28 septembrie 2023 „cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/6535 din 07 septembrie 2023 a Primăriei municipiului Bălți”.

Prin încheierea din 31 octombrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a strămutat acțiunea în contencios administrativ a Primăriei municipiului Bălți la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare, în conformitate cu competența jurisdicțională materială.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost sesizată Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău; a fost suspendat procesul civil pornit la acțiunea în contencios administrativ depusă de Primăria municipiului Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea Profesioniștilor Speranța-Надежда, privind anularea hotărârii CEC nr. 1193 din 24 august 2023 și a hotărârii CEC nr. 1349 din 28 septembrie 2023.

Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani este competentă să judece acțiunea, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 44 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Curtea Supremă de Justiție.

Conform art. 58 alin. (2) din Codul administrativ, conflictele de competență pot fi: a) pozitive – când două sau mai multe autorități publice se declară competente să desfășoare o anumită activitate administrativă; b) negative – când nicio autoritate publică nu se declară competentă să desfășoare o anumită activitate administrativă.

Articolul 200 din Codul administrativ prevede că instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art. 58 alin. (2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență. Conflictul de competență dintre două judecătoria din jurisdicția aceleiași curți de apel se soluționează de către curtea de apel respectivă. Conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Potrivit materialelor cauzei, prezenta acțiune a fost depusă la 30 octombrie 2023 la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, reclamanta solicitând anularea hotărârii CEC nr. 1193 din 24 august 2023 „cu privire la sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023”; anularea hotărârii CEC nr. 1349 din 28 septembrie 2023 „cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/6535 din 07 septembrie 2023 a Primăriei municipiului Bălți”.

Completul de judecată menționează că, la 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 17 august 2018, nr. 309-320, care a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, în conformitate cu prevederile art. 257 alin. (1) din cod.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înlăptuire a activității administrative și a controlului judecătorec asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit prevederilor art. 191 din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate. Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ

atribuite în competența sa prin Codul electoral. Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătoria. Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit art. 98 din Codul electoral, (1) în ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează:

1) judecătoriile în primă instanță soluționează contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a hotărârilor organelor electorale după efectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile;

2) Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță:

a¹) contestațiile împotriva deciziilor organelor electorale emise în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (5¹);

a) contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale;

b) contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a deciziilor Consiliului Audiovizualului;

3) curțile de apel soluționează cererile de apel împotriva actelor judecătorești emise de judecătoria în cadrul litigiilor electorale;

4) Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva actelor judecătorești ale curților de apel adoptate în cadrul litigiilor electorale.

(2) Acțiunea în contencios administrativ înaintată la instanța de judecată competentă se examinează în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Codului administrativ.

Potrivit art. 91 alin. (5) din Codul electoral, acțiunile în contencios administrativ privind legalitatea deciziilor organelor electorale emise în conformitate cu prevederile art. 68 alin. (5¹), a hotărârilor Comisiei Electorale Centrale și a deciziilor Consiliului Audiovizualului care au tangență cu reflectarea alegerilor, precum și cele privind acțiunile/inacțiunile acestora se depun, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău.

Reieșind din materialele cauzei, la 11 august 2023, Mișcarea Profesionistilor „Speranța-Надежда” a depus la Comisia Electorală Centrală o sesizare, înregistrată sub nr. CEC-7/6005 din aceeași dată, în care se invocă pretinse acțiuni ilegale ale domnului Nicolai Grigorișin, primarul municipiului Bălți.

Prin hotărârea CEC nr. 1193 din 24 august 2023 „cu privire la sesizarea Mișcării Profesionistilor „Speranța-Надежда nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023”, Comisia Electorală Centrală s-a expus asupra sesizării menționate.

La 07 septembrie 2023, Primăria municipiului Bălți a depus la Comisia Electorală Centrală o cerere prealabilă, înregistrată sub nr. CEC-7/6535 din aceeași dată.

Prin hotărârea nr. 1349 din 28 septembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă înregistrată sub nr. CEC7/6535 din 07 septembrie 2023 depusă de Primăria municipiului Bălți asupra hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1193/2023 „Cu privire la sesizarea Mișcării Profesionistilor „Speranța-Надежда” nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023”.

Analizând pretențiile formulate în contestație, cererea prealabilă și acțiunea reclamantei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acestea nu cad sub incidența prevederilor art. 91 alin. (5) din Codul electoral.

Mai mult, art. 94 din Codul electoral prevede: (1) În calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul electoral. Pot depune contestații și partidele politice care au dreptul de a participa la scrutin în condițiile stabilite de art. 27 lit. g).

(2) Funcționarii electorali, observatorii, precum și asociațiile obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații împotriva organului electoral care le-a aplicat sancțiunile prevăzute de art.102 alin. (6) și alin. (8). În aceste cazuri, legalitatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior.

Astfel, reieșind din norma citată, Codul electoral stabilește exhaustiv participanții unui raport electoral, iar Primăria mun. Bălți, având calitatea de reclamantă în prezenta cauză, nu se regăsește în lista conținută în articolul citat supra. Respectiv, în prezenta speță, obiectul litigiului nu îl reprezintă un raport electoral, ci unul administrativ, iar competență să examineze litigiul este Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

În baza celor enunțate și conducându-se de prevederile art. 44 alin. (3) din Codul de procedură civilă, art. 191 și art. 200 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la judecarea acțiunii în contencios administrativ înaintată de Primăria municipiului Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea Profesioniștilor Speranța-Надежда privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1193 din 24 august 2023 și a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1349 din 28 septembrie 2023.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria municipiului Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea Profesioniștilor Speranța-Надежда privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1193 din 24 august 2023 și a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1349 din 28 septembrie 2023, se remite spre examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni